



บทที่ ๕

### สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความต้องการของเยาวชนที่มีต่อรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา นอกโรงเรียนภาคกลางวัน" เป็นการสำรวจความต้องการของเยาวชนที่เรียนในโรงเรียนที่มีการสอน ๒ ผลัด ว่ามีความต้องการให้มีรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในภาคกลางวันหรือไม่ และเยาวชนต้องการชมรายการประเภทอะไรบ้าง นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงความคิดเห็นและนโยบายของสถานีโทรทัศน์ทั้ง ๔ สถานีในกรุงเทพมหานคร และผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เกี่ยวกับการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาภาคกลางวัน ผลการวิจัย เรื่องนี้จะเป็นแนวทางในการพิจารณาจัดรายการโทรทัศน์เพื่อศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางวันสำหรับเยาวชนต่อไป

ผู้วิจัยได้แบ่งงานวิจัยออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ศึกษาแผนงานและโครงการการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อศึกษานอกโรงเรียนในภาคกลางวัน โดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดรายการของสถานีโทรทัศน์ทั้ง ๔ สถานีในกรุงเทพมหานคร และผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

ตอนที่ ๒ ศึกษาความต้องการ ความสนใจ และความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์เพื่อศึกษาภาคกลางวัน โดยออกแบบสอบถาม และสุ่มตัวอย่างจากเยาวชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๕๐๐ คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติคือ หาค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง

### สรุปผลการวิจัย

๑. จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดรายการของสถานีโทรทัศน์เกี่ยวกับการออกอากาศภาคกลางวัน ปรากฏว่า สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๗ สี และ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง ๓ อสมท. มีนโยบายจะออกอากาศภาคกลางวันอย่างแน่นอน ถ้ารัฐบาลเลิกใช้มาตรการประหยัดการใช้พลังงาน และรายการที่ควรจะทำออกอากาศคือ รายการประเภทความรู้ ส่วนสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง ๔ อสมท. และ สถานีโทรทัศน์สี กองทัพบก ช่อง ๕ ยังไม่มีนโยบายในการออกอากาศภาคกลางวัน

ทุกสถานีได้พยายามที่จะส่งเสริมรายการประเภทความรู้ให้มีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะรายการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน และทุกสถานีมีความคิดเห็นที่ว่า ถ้าได้มีการจัดรายการโทรทัศน์ในภาคกลางวันแล้ว จะช่วยเสริมความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี และทำให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๒. จากสารสัมภาษณ์ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ผู้ผลิตรายการที่เป็นหน่วยงานราชการ มีความคิดเห็นที่ว่า ควรจะจัดอย่างไร้ โดยเฉพาะรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน และรายการสำหรับแม่บ้าน ส่วนผู้ผลิตรายการที่เป็นเอกชนมีความคิดเห็นที่ว่าควรจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในภาคกลางวัน เมื่อสถานีโทรทัศน์และผู้ผลิตรายการมีความพร้อมอย่างเต็มที่

๓. เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างประชากร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเยาวชนเพศชาย ร้อยละ ๕๕.๕๑ เพศหญิง ร้อยละ ๔๔.๔๙ เยาวชนส่วนมากมีอายุระหว่าง ๑๓-๑๕ ปี ส่วนใหญ่เรียนอยู่ในชั้น ม.๑ - ม.๓ หรือ ม.ศ.๑ - ม.ศ.๓ และเป็นนักเรียนในรอบเช้าร้อยละ ๕๘.๖๔ และรอบบ่าย ร้อยละ ๔๑.๓๖ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เรียนในรอบเช้าส่วนใหญ่วินิจฉัยกลับบ้านทันทีหลังจากโรงเรียนเลิก ส่วนผู้ที่เรียนในรอบบ่ายส่วนใหญ่วินิจฉัยทำงานบ้านก่อนที่จะไปโรงเรียน

๔. ในด้านความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรจะทำในเวลาว่าง พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่เห็นว่าในเวลาว่างควรจะทำทบทวนวิชาที่เรียน และบางส่วนเห็นว่าควรจะทำรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

๕. สภาพทั่วไปในการชมรายการโทรทัศน์ของเยาวชน พบว่าเยาวชนมีความคิดเห็นว่ามีปริมาณรายการโทรทัศน์ศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอกับความต้องการ เยาวชนส่วนใหญ่ชมรายการโทรทัศน์บ้างเป็นบางรายการ และสาเหตุที่ชมรายการก็เพราะเปลี่ยนสถานีไปเรื่อย ๆ และพบโดยบังเอิญ

๖. ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนกับการชมรายการโทรทัศน์ศึกษา พบว่าเมื่อเยาวชนชมรายการโทรทัศน์ศึกษาเป็นประจำหรือบ่อยครั้ง ผลการเรียนของเยาวชนเป็นปกติ

๗. ในด้านความต้องการของเยาวชน เกี่ยวกับการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา นอกโรงเรียนภาคกลางวัน แยกได้เป็น

๗.๑ รายการควรมีความยาวประมาณ ๑ ชั่วโมง

๗.๒ เนื้อหาสาระของรายการควรเป็นความรู้ทั่วไปที่สามารถนำไปสัมพันธ์กับบทเรียนได้

๗.๓ พิธีกรในรายการควร เป็นพิธีกรชายและหญิงสนทนากัน

๗.๔ หน่วยงานที่ควรจัดรายการคือ กระทรวงศึกษาธิการ

๘. ในด้านรูปแบบและเนื้อหาสาระของรายการ เยาวชนมีความต้องการดังนี้

๘.๑ ความรู้ที่ควรจัดในรายการ คือ ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์

๘.๒ ประเภทของรายการที่ควรจัด คือ ประเภทรายการถาม-ตอบปัญหา

๘.๓ ประเภทของภาพยนตร์ที่เยาวชนต้องการคือ ภาพยนตร์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๘.๔ รายการประเภทละครและการแสดงที่เยาวชนต้องการ คือ ละครสะท้อนปัญหาสังคม

๘.๕ รายการประเภทนิทานภาพและมีเสียงประกอบที่เยาวชนต้องการชม คือ นิทานภาพเกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญ

๘.๖ รายการประเภทหุ่นเชิดมือที่เยาวชนต้องการชม คือ หุ่นเชิดมือเล่าเรื่องลาระน่ารู้

- ๘.๗ รายการประเภทการถ่ายทอดคนนอกสถานที่ ที่เยาวชนต้องการชม คือ การถ่ายทอดเหตุการณ์สำคัญ
- ๘.๘ รายการประเภทการสัมภาษณ์ที่เยาวชนต้องการชมคือ การสัมภาษณ์บุคคลผู้คิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ
- ๘.๙ รายการประเภทการบรรยายที่เยาวชนต้องการชม คือ การแนะนำแนวการศึกษา
- ๘.๑๐ รายการประเภทการสาธิตที่เยาวชนต้องการชม คือ การสาธิตเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์
- ๘.๑๑ รายการประเภทถาม-ตอบปัญหา ที่เยาวชนต้องการชม คือ การถาม-ตอบปัญหาลับสมองและ เซาว์ไว ไหวพริบ
- ๘.๑๒ รายการประเภทดนตรีที่เยาวชนต้องการชม คือ ดนตรีสากล

### ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยคาดว่า ผลการวิจัยเรื่องนี้พอจะเป็นประโยชน์และเป็นข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ และผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางวันแก่เยาวชนที่มีเวลาว่างในตอนกลางวัน

ในการจัดรายการโทรทัศน์ในภาคกลางวันนั้น ผู้วิจัยขอเสนอให้แบ่งรายการออกเป็น ๒ ภาค คือ ในภาคเช้า และภาคบ่าย ออกอากาศรายการเดียวกัน โดยบันทึกเทปไว้ในภาคเช้า แล้วนำมาออกอากาศอีกครั้งในภาคบ่าย เพื่อให้เยาวชนที่มีเวลาว่างต่างกันได้รับความรู้เท่ากัน แนวทางในการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในภาคกลางวัน อาจจัดได้ตามตัวอย่างของการจัดทำรายการโทรทัศน์ "โรงเรียนฤดูร้อน" ของกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวอย่างของการจัดทำรายการ "โรงเรียนฤดูร้อน" พ.ศ. ๒๕๒๐

วันจันทร์	๑๐.๐๐ น.	บอกเล่าเก้าสิบ "ข่าวเยาวชน"
	๑๐.๑๐ น.	เพลงสำหรับเด็ก
	๑๐.๒๕ น.	ภาพยนตร์เที่ยวไปในต่างแดน
	๑๐.๔๐ น.	ภาพยนตร์บันเทิงสำหรับเด็ก
	๑๑.๐๐ น.	วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน "เครื่องใช้ไฟฟ้า"
	๑๑.๒๐ น.	สนุกรสนานกับ เกมสัพพลศึกษา
	๑๑.๓๕ น.	เรียนอังกฤษกันนิดหน่อย
	๑๒.๐๐ น.	ส่งท้าย
วันอังคาร	๑๐.๐๐ น.	บอกเล่าเก้าสิบ "แนะนำของใช้"
	๑๐.๑๐ น.	เพลงสำหรับเด็ก
	๑๐.๒๕ น.	ภาพยนตร์อาชีพนี้ดี "ช่างตัดผม"
	๑๐.๔๐ น.	ละครสำหรับเด็ก "โลกของหนูแหวน"
	๑๑.๐๐ น.	วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน "พืชเป็นพิษ"
	๑๑.๒๐ น.	ศิลปะน่ารู้ "มนุษย์กับศิลปะ"
	๑๑.๓๕ น.	เรียนอังกฤษกันนิดหน่อย
	๑๒.๐๐ น.	ส่งท้าย

วันพุธ	๑๐.๐๐ น.	บอกเล่าเก้าสิบ "แนะนำของเล่น"
	๑๐.๑๐ น.	เพลงสำหรับเด็ก
	๑๐.๒๕ น.	ภาพยนตร์ประเพณีมีคุณค่า "มรดกอิสาน"
	๑๐.๔๐ น.	หุ่นเชิดมือคณะนายแก้ว
	๑๑.๐๐ น.	วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน "น้ำส้มสายชู"
	๑๑.๒๐ น.	การละเล่นของไทย "เพลงเรือ"
	๑๑.๓๕ น.	ทนายปัญหา "อะไรเอ๋ย"
	๑๒.๐๐ น.	ส่งท้าย
วันพฤหัสบดี	๑๐.๐๐ น.	บอกเล่าเก้าสิบ "แนะนำของกิน"
	๑๐.๑๐ น.	เพลงสำหรับเด็ก
	๑๐.๒๕ น.	ภาพยนตร์ก้าวหน้าทันโลก "ผลิตแผ่นเสียง"
	๑๐.๔๕ น.	ละครสำหรับเด็ก "โลกของหนูแหวน"
	๑๑.๐๐ น.	วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน "อาหารผสมสี"
	๑๑.๒๐ น.	การละเล่นของไทย "เพลงฉ่อย"
	๑๑.๓๕ น.	เรียนอังกฤษกันนิดหน่อย
	๑๒.๐๐ น.	ส่งท้าย
วันศุกร์	๑๐.๐๐ น.	บอกเล่าเก้าสิบ "แนะนำหนังสือน่าอ่าน"
	๑๐.๑๐ น.	เรียนดนตรีวิธีใหม่
	๑๐.๒๕ น.	ภาพยนตร์อาชีพนี้ดี "เสียงร่ำเสียงควาย"
	๑๐.๔๕ น.	นิทานประกอบภาพ
	๑๑.๐๐ น.	วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน "ไม้ขีดไฟ"
	๑๑.๒๐ น.	สนุกสนานกับเกมส์พลศึกษา
	๑๑.๓๕ น.	ทนายปัญหา "อะไรเอ๋ย"
	๑๒.๐๐ น.	ส่งท้าย <sup>๑</sup>

<sup>๑</sup> กระทรวงศึกษาธิการ, "รายการโทรทัศน์โรงเรียนฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๒๐," (จัดสำเนา).